

V. KOLAROV

ZIMMERWALDIN KONFERENSSISSA

Tutustuin ensi kerran toveri Leniniin syyskuussa 1915 Zimmerwaldin konferenssissa.

Bulgarialaisten „tesnjakien” puolue, johon kuului, oli marxilainen vasemmistopuolue. Se kävi jo vv. 1912—1913 Balkanin sotien aikana taistelua sotaa vastaan. Kun puhkesi imperiaalistinen maailmansota, puolueemme asettui internationalistiselle kannalle ja joskaan ei aivan selvästi eikä tarvittavan päättävästi, mutta kulki kuitenkin vasten virtaa.

Vakuuttautuneena II Internationalen täydellisestä vararikosta „tesnjakien” puolue oli aloitteentekijänä II Balkanilaisen sosialistisen konferenssin koollekutsumisessa kesällä 1915 ja yritti ottaa yhteyden Länsi-Euroopan vallankumouksellisiin ryhmiin ja aineksiin internationalistien voimien yhteenliittämiseksi.

Siksi „tesnjakien” puolue otti suurella ilolla vastaan bulgarialaisten „tesnjakien” johtajalle toveri Blagojevulle osoitetun toveri Leninin kirjeen, jossa puoluetta kehoitettiin lähettämään edustaja internationalistien I kansainväliseen konferenssiin Berniin (Sveitsi). Keskuskomitea lähetti minut edustajaksi tähän konferenssiin.

Bernin Kansantalon oli kokoontunut edustajia useista maista. Meidät vietiin linja-autoilla eräaseen pieneen kylään, jossa oli muutamia farmeja ja yksi turistihotelli. Se kylä olikin juuri kuuluisa Zimmerwald. Me pysähdyimme kaikki yhdessä siihen pieneen hotelliin turisteina, ettei kukaan olisi arvannut ketä me olemme ja mikä oli tulomme todellinen tarkoitus.

Matkalla Zimmerwaldiin ei meidän linja-autoissamme ollut venäläisiä edustajia. Leniniä ei myöskään ollut. Vasta sitten, kun saavuimme Zimmerwaldiin, huomasimme eräällä polulla Leninin. Ulkoasultaan hän oli sveitsiläisen vuoristomatkailijan näköinen. Hänellä oli reppu selässä. Minut esiteltiin hänelle bulgarialaisten „tesnjakien” edustajana.

Konferenssin yleiskeskustelussa sen päiväjärjestyksessä olleen ainoan kysymyksen johdosta minä puhuin muistaakseni ensimmäisenä.

Kerroin Plehanovin ja Parvusin yrityksistä saada vedetyksi meidät heidän puolelleen, sosiaalipatrioottien puolelle, sekä siitä, miten meidän puolueemme paljasti heidät. Kerroin puolueemme taistelusta sotaa vastaan ja työkokemuksesta Balkanin sodan aikana. Valaisin muun muassa hyvin yksityiskohtaisesti sotaväen kapinoiden historiaa Balkanin sodan ajalta. Kun puhuin, niin huomasin, että Lenin kuunteli erittäin suuresti kiinnostuneena.

Myöhemmin, kun julkaistiin Leninin arkisto, löysin Leninin muistiinpanoissa Zimmerwaldin konferenssin ajoilta viittauksen „bulgarialaisen selostukseen”. Hän nimitti minua siten, koska olin silloin ainoa edustaja Bulgariasta. Lenin aikoi kirjoittaa kirjoituksen ja sen jäsenyyksen toiseksi kohdaksi oli merkitty: sotaväen kapimoista Balkanin sodan aikana.

Miten suuresti Leniniä kiinnosti selostukseni tuo osa, näkyy siitä, että istuen rinnallani hän kirjoitti minulle lapun, jossa tiedusteli: „Miten ajattelette, voidaanko työskennellä armeijassa, juoksuhaudoissa?”

Kuten tiedetään, Zimmerwaldin konferenssi kesti neljä—viisi päivää. Kun se päättyi, Lenin pani repun selkäänsä ja alppisauva kädessä lähti taas matkaan.

Palasimme Berniin toista tietä matkustaaksemme viipymättä kotimaihimme ja viedäksemme sinne I kansainvälisen konferenssin päätökset. Minun onnistui kuljettaa monen rajan yli mitä tärkeimmät leniniläiset asiakirjat, jotka ohjasivat puolueemme jatkuvaa kehitystä Leninin vaikutuksen alaisena bolševismin suuntaan.

Zimmerwaldin jälkeen tapasin Leninin helmikuussa 1916 kansainvälisen sosialistisen komission istunnossa, johon osallistuin puolueemme edustajana. Lenin puolusti päättävästi näkökantaansa menševikkejä vastaan. Martov yritti kuvata tässä istunnossa venäläisiä menševikkejä internationalisteiksi. Silloin Lenin nouden pöydän takaa ja kumartuen eteenpäin, kuten hänellä oli tapana, heilautellen kättään huusi kiivaasti Martoville: „Kansainvälisellä areenalla te esiinnytte internationalistina, mutta teidän toverinne Venäjällä ovat mitä hurjimpia sosiaalipatriootteja. Te harjoitatte kaksinaista politiikkaa. Te vain hämäätte työläisiä!”

Nämä sanat kuvasivat selvästi koko Iljitšin olemusta, kommunismin asian puolesta leppymättömästi taistelevan soturin olemusta, koko maailman sorrettujen suuren ja rakkaan johtajan tulista vallankumouksellista temperamenttia.

